

รายงานผลงานเรื่องเต็มการทดลองที่สิ้นสุด

---

1. ชุดโครงการวิจัย : -
2. โครงการวิจัย : วิจัยและพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
กิจกรรม : วิจัยและพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อผลผลิตและแป้งสูง
กิจกรรมย่อย (ถ้ามี) : -
3. ชื่อการทดลอง (ภาษาไทย) : การปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อผลผลิตและแป้งสูง : การ
คัดเลือกปีที่ 2 (ลูกผสมปี 2559)

ชื่อการทดลอง (ภาษาอังกฤษ) :
4. คณะผู้ดำเนินงาน
หัวหน้าการทดลอง : นางสาวกุสุมา รอดแผ้วพาล ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง
ผู้ร่วมงาน : นางสุวลักษณ์ อมะวัลย์
นายกุลชาติ นาคจันทิก
นายอดิศักดิ์ สายนภา ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง
5. บทคัดย่อ

การคัดเลือกปีที่ 2 มันสำปะหลังชุดลูกผสม ปี 2559 ดำเนินการทดลองในปี 2560/2561 นำสายพันธุ์ที่คัดเลือกได้จากการคัดเลือกปีที่ 1 จำนวน 771 สายพันธุ์ เป็นพันธุ์ลูกผสมปิด (CMR) จำนวน 686 สายพันธุ์ และพันธุ์ลูกผสมเปิด (OMR) จำนวน 85 สายพันธุ์ปลูกสายพันธุ์ละ 1 แถว ใช้พันธุ์ระยอง 5 และระยอง 9 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบปลูกสลับทุก 25 แถว ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชไร่-ระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เก็บเกี่ยวผลผลิตหัวสดและคุณภาพผลผลิตที่อายุ 10 เดือนหลังปลูกในเดือนมีนาคม 2561 พบว่า สายพันธุ์ CMR59-55-303 ให้ผลผลิตหัวสดสูงสุด 4.68 กิโลกรัมต่อต้น รองลงมา คือ สายพันธุ์ CMR59-55-442 และสายพันธุ์ CMR59-57-14 ให้ผลผลิตหัวสด 4.58 และ 4.45 กิโลกรัมต่อต้น ด้าน

รหัสทะเบียนวิจัยเลขที่ 01-61-59-01-01-00-04-59

ปริมาณแป้งในหัวสดสายพันธุ์ CMR59-34-47 CMR59-76-01 CMR59-77-19 CMR59-115-01 และ CMR59-118-10 มีปริมาณแป้งในหัวสดสูงสุด 34.0 เปอร์เซ็นต์ เมื่อพิจารณาผลผลิตหัวสดและปริมาณแป้ง

ในหัวสดสามารถคัดเลือกมันสำปะหลังสายพันธุ์ดี ได้ 82 สายพันธุ์ สำหรับปลูกเปรียบเทียบเบื้องต้นในปี 2561/2562 ต่อไป โดยสายพันธุ์ที่คัดเลือกไว้ให้ผลผลิตหัวสด 2.86-4.68 กิโลกรัมต่อต้น มีปริมาณแป้งในหัวสด 22.8-34.0 เปอร์เซ็นต์ และดัชนีเก็บเกี่ยว 0.59-0.84 ในขณะที่พันธุ์ระยอง 5 ให้ผลผลิตหัวสด 2.20 กิโลกรัมต่อต้น มีปริมาณแป้งในหัวสด 25.0 เปอร์เซ็นต์ และมีดัชนีเก็บเกี่ยว 0.73 ส่วนพันธุ์ระยอง 9 ให้ผลผลิตหัวสด 3.16 กิโลกรัมต่อต้นมีปริมาณแป้งในหัวสด 29.7 เปอร์เซ็นต์ และดัชนีเก็บเกี่ยว 0.76
คำสำคัญ : มันสำปะหลัง การคัดเลือกปีที่ 2

6. คำนำ

การปรับปรุงพันธุ์พืชมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้ได้พืชพันธุ์ดี ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้นและทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ รวมทั้งทำให้เกษตรกรได้รับผลผลิตต่อพื้นที่และคุณภาพผลผลิตที่สูงขึ้น เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะคงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังไว้ไม่ให้เป็น 8.5 ล้านไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2558) ในการปรับปรุงพันธุ์พืชมีขั้นตอนการเปรียบเทียบพันธุ์หลายขั้นตอนเพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่และเป็นการยืนยันการให้ผลผลิตและคุณภาพในแต่ละสภาพแวดล้อม ซึ่งการคัดเลือกปีที่ 2 ได้นำพันธุ์มันสำปะหลังที่ผ่านการคัดเลือกปีที่ 1 มาปลูกแบบต้นต่อแถว แถวละ 10 ต้น โดยใช้พันธุ์ระยอง 5 และระยอง 9 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบคัดเลือกพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงและลักษณะทางการเกษตรที่ดีกว่าพันธุ์เปรียบเทียบ

7. วิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

1. สายพันธุ์มันสำปะหลัง ที่ผ่านการคัดเลือกปีที่ 1 (ลูกผสมปี 2559) จำนวน 771 สายพันธุ์
2. มันสำปะหลังพันธุ์เปรียบเทียบ จำนวน 2 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ระยอง 5 และ ระยอง 9
3. ปุ๋ยเคมีเกรด 46-0-0 18-46-0 และ 0-0-60
4. เครื่องวัดเปอร์เซ็นต์แป้ง แบบ Reimann scale

วิธีการ

ปลูกมันสำปะหลังที่ผ่านการคัดเลือกปีที่ 1 จำนวน 771 สายพันธุ์ ปลูกสายพันธุ์ละ 1 แถว แถวละ 10 ต้น ระยะปลูก 1x1 เมตร ใช้พันธุ์ระยอง 5 และระยอง 9 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบปลูกสลับทุก 25 แถว หลังจากปลูกประมาณ 1-1.5 เดือน กำจัดวัชพืชด้วยจอบ และใส่ปุ๋ยเคมีโดยขุดหลุมใส่ 2 ข้างลำต้น บริเวณชายพุ่มใบแล้วพรวนดินกลบ ตรวจสอบแปลงทดลองสม่ำเสมอ เพื่อระวังการระบาดของโรค แมลง และ วัชพืช หากพบ รีบทำการกำจัดโดยวิธีกล หรือใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูมันสำปะหลังตามความเหมาะสม เก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่ออายุครบ 10 เดือน คัดเลือกพันธุ์ที่ให้ผลผลิตและเปอร์เซ็นต์แป้งสูง ทรง

ต้นดี ดัชนีเก็บเกี่ยวสูงกว่า 0.5 และไม่อ่อนแอต่อโรคและแมลง เพื่อนำไปปลูกทดลองในขั้นตอนการเปรียบเทียบเบื้องต้น ต่อไป

การบันทึกข้อมูล

ประกอบด้วย การเจริญเติบโตทางด้านลำต้น ได้แก่ ความสูง ลักษณะทรงต้น น้ำหนักต้นและใบ น้ำหนักหัวสดต่อพื้นที่ เพอร์เซ็นต์แป้ง รูปทรงของหัว การเข้าทำลายของโรคและแมลงที่สำคัญ

เวลาและสถานที่

ดำเนินการปลูกเมื่อ 23-24 พฤษภาคม 2560 เก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่อ 26-28 มีนาคม 2561

สถานที่ดำเนินการทดลอง ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

8. ผลการทดลองและวิจารณ์

การคัดเลือกปีที่ 2 พันธุ์มันสำปะหลังชุดลูกผสมปี 2559 ดำเนินการปลูกเมื่อวันที่ 23-24 พฤษภาคม 2560 ณ ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เก็บเกี่ยวผลผลิตเมื่อวันที่ 26-28 มีนาคม 2561 ประกอบด้วย สายพันธุ์มันสำปะหลังที่คัดเลือกได้จากการคัดเลือกปีที่ 1 จำนวน 771 สายพันธุ์ ปลูกเปรียบเทียบกับพันธุ์ระยอง 5 และพันธุ์ระยอง 9 โดยปลูกสลับทุก 25 แถว จากการทดลองพบว่า สามารถคัดเลือกมันสำปะหลังสายพันธุ์ดีได้ 82 สายพันธุ์ แบ่งเป็นสายพันธุ์ลูกผสมปิด (CMR) จำนวน 73 สายพันธุ์ และสายพันธุ์ลูกผสมเปิด (OMR) จำนวน 9 สายพันธุ์ (Table 1)

คู่ผสมที่ให้ลูกผสมดีได้รับการคัดเลือกมากที่สุด คือ คู่ผสมระหว่าง CMR50-73-6 x ระยอง 11 คัดเลือกไว้ได้ 19 สายพันธุ์ให้ผลผลิตหัวสด 2.86-4.68 กิโลกรัมต่อต้น ปริมาณแป้งในหัวสด 25-32.6 เปอร์เซ็นต์และมีดัชนีเก็บเกี่ยว 0.64-0.84 รองลงมาคือ คู่ผสมระหว่าง CMR50-73-6 x ระยอง 9 คัดเลือกไว้ได้ 5 สายพันธุ์ ให้ผลผลิตหัวสด 3.02-3.56 กิโลกรัมต่อต้น ปริมาณแป้งในหัวสด 30.0-31.5 เปอร์เซ็นต์ และมีดัชนีการเก็บเกี่ยว (HI) 0.59-0.78 และ คู่ผสมระหว่าง CMR38-125-77x CM3299-15 คัดเลือกไว้ได้ 4 สายพันธุ์ ให้ผลผลิตหัวสด 3.10-3.76 กิโลกรัมต่อต้น ปริมาณแป้งในหัวสด 26.7-29.5 เปอร์เซ็นต์ และมีดัชนีเก็บเกี่ยว 0.72-0.77 (Table 1)

สายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตหัวสดสูงสุด คือ สายพันธุ์ CMR59-55-303 ให้ผลผลิตหัวสด 4.68 กิโลกรัมต่อต้น รองลงมาคือ สายพันธุ์ CMR59-55-442 และ CMR59-57-14 ให้ผลผลิตหัวสด 4.58 และ 4.45 กิโลกรัมต่อต้น ตามลำดับ ส่วนสายพันธุ์ที่เหลือให้ผลผลิตหัวสด 2.86-4.36 กิโลกรัมต่อต้นสายพันธุ์ที่ให้ปริมาณแป้งในหัวสดสูงสุด คือ สายพันธุ์ CMR59-34-47 CMR59-76-01 CMR59-77-19 CMR59-115-01 CMR59-118-10 ทั้ง 5 สายพันธุ์ให้ปริมาณแป้งในหัวสด 34.0 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ สายพันธุ์ CMR59-55-104 ให้ปริมาณแป้งในหัวสด 32.6 เปอร์เซ็นต์ สายพันธุ์ CMR59-55-22 และ CMR59-118-06 ทั้ง 2 สายพันธุ์ให้ปริมาณแป้งในหัวสด 32.5 เปอร์เซ็นต์ ส่วนสายพันธุ์ที่เหลือให้ปริมาณแป้งใน

หัวสด 22.8-32.3 เปอร์เซ็นต์ สายพันธุ์ที่ให้ค่าดัชนีเก็บเกี่ยวสูงสุด คือ สายพันธุ์ CMR59-55-323 ให้ดัชนีเก็บเกี่ยว 0.84 รองลงมาคือ สายพันธุ์ CMR59-67-06 และ CMR59-92-07 ทั้ง 2 สายพันธุ์ ให้ดัชนีเก็บเกี่ยว 0.83 ส่วนสายพันธุ์ที่เหลือให้ดัชนีเก็บเกี่ยว 0.59-0.80 ส่วนพันธุ์ระยอง 5 ให้ผลผลิตหัวสด 2.20 กิโลกรัมต่อต้น มีปริมาณแป้งในหัวสด 25.0 เปอร์เซ็นต์ และดัชนีเก็บเกี่ยว 0.73 ส่วนพันธุ์ระยอง 9 ให้ผลผลิตหัวสด 3.16 กิโลกรัมต่อต้น มีปริมาณแป้งในหัวสด 29.7 เปอร์เซ็นต์ และดัชนีเก็บเกี่ยว 0.76 (Table 1)

Root from and Plant height of Second year selection (2016 Hybrids) at Rayong Field
Crops Research Center harvested at 10 months after planting.

Varieties/ Cultivars	Parents	Fresh root weight (kg/8 m ²)	Fresh root weight (kg/plant)	Starch conten t (%)	HI	Growt h from	Level of branching	Root form	Plant height (cm)
CMR59-03-09	CMR 26-08-61 x ระเบิดง 5	31.70	3.17	25.4	0.73	1	1	1	165
CMR59-04-29	CMR 26-08-61 x ระเบิดง 9	34.20	3.42	30.4	0.71	1	2	1,2	195
CMR59-06-01	CMR 26-08-61 x OMR26-14-9	37.00	3.70	26.7	0.79	1	2	1,2	170
CMR59-12-07	CMR35-21-199 x CM3299-15	35.60	3.56	31.0	0.70	2	2	2	173
CMR59-13-34	CMR35-22-348 x CM3299-15	31.70	3.17	29.6	0.63	2	4	1	200
CMR59-13-75	CMR35-22-348 x CM3299-15	37.60	3.76	31.4	0.72	2	3	1,2	210
CMR59-23-47	CMR37-18-201 x ระเบิดง 11	34.00	3.40	27.6	0.65	2	4	1,3	178
CMR59-26-85	CMR38-125-77 x CM3299-15	31.00	3.10	27.0	0.75	2	2	2,3	187
CMR59-26-113	CMR38-125-77 x CM3299-15	32.00	3.20	26.7	0.76	2	3	1	138
CMR59-26-139	CMR38-125-77 x CM3299-15	34.20	3.42	29.5	0.72	1	1	1	184
CMR59-26-150	CMR38-125-77 x CM3299-15	37.60	3.76	29.5	0.77	2	1	2,3	227
CMR59-29-09	CMR38-125-77 x OMR26-14-9	37.30	3.73	28.5	0.67	2	4	1	186
CMR59-29-12	CMR38-125-77 x OMR26-14-9	32.80	3.28	29.2	0.77	2	1	2,3	163
CMR59-32-23	CMR41-42-3 x OMR26-14-9	30.10	3.34	26.2	0.70	2	1	2,3	166
CMR59-33-248	CMR44-29-12 x CM3299-15	31.40	3.14	31.9	0.62	1	4	1,2	212
CMR59-33-254	CMR44-29-12 x CM3299-15	33.10	3.31	31.3	0.65	2	2	1,2	210
CMR59-34-47	CMR44-29-12 x SM2277-23	28.70	2.87	34.0	0.71	2	1	1,2	170
CMR59-37-79	CMR46-30-264 x SM2277-23	29.20	2.92	31.0	0.69	1	1	1,2	170
CMR59-38-21	CMR46-30-264 x MMAL 63	33.60	3.36	26.5	0.62	1,3	4	2,3	161
CMR59-39-73	CMR46-31-7 x CMR36-55-166	41.50	4.15	30.2	0.72	2,3	4	3	144
CMR59-39-91	CMR46-31-7 x CMR36-55-166	32.70	3.27	30.3	0.76	1	4	3	145
CMR59-50-26	CMR49-89-70 x SM2277-23	33.60	3.36	27.9	0.77	1	2	1	156
CMR59-52-68	CMR50-73-6 x CM3299-15	30.40	3.38	28.5	0.69	2,3	4	2,3	171
CMR59-53-31	CMR50-73-6 x CMR36-55-166	31.60	3.16	28.1	0.79	2	4	2,3	144
CMR59-53-55	CMR50-73-6 x CMR36-55-166	31.30	3.13	28.6	0.76	2	1	1	164
CMR59-53-58	CMR50-73-6 x CMR36-55-166	38.00	3.80	25.2	0.76	1	1	1,2	159
CMR59-54-09	CMR50-73-6 x ระเบิดง 9	35.60	3.56	30.8	0.65	1	4	1,2	199
CMR59-54-30	CMR50-73-6 x ระเบิดง 9	30.20	3.02	30.0	0.66	2	3	3,4	190
CMR59-54-42	CMR50-73-6 x ระเบิดง 9	31.60	3.16	31.5	0.59	1	1	2,3	228
CMR59-54-50	CMR50-73-6 x ระเบิดง 9	29.60	3.29	31.3	0.78	2	1	2,3	172
CMR59-54-65	CMR50-73-6 x ระเบิดง 9	31.30	3.13	31.5	0.69	1	1	1	215

Varieties/ Cultivars	Parents	Fresh root weight (kg/8 m ²)	Fresh root weight (kg/plant)	Starch conten t (%)	HI	Growt h from	Level of branching	Root form	Plant height (cm)
CMR59-55-22	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	37.80	3.78	32.5	0.79	2	1	1	152
CMR59-55-24	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	41.30	4.13	28.0	0.76	2	3	1	158
CMR59-55-28	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	39.30	3.93	27.6	0.78	1	2	1	168
CMR59-55-53	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	32.50	3.25	31.1	0.72	2	4	2,3	175
CMR59-55-69	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	39.30	3.93	26.9	0.68	2	1	1,2	201
CMR59-55-93	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	35.90	3.59	29.5	0.69	2	1	1	147
CMR59-55-104	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	36.00	3.60	32.6	0.74	2	1	2	176
CMR59-55-124	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	40.70	4.07	30.0	0.77	2	1	2,3	164
CMR59-55-191	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	35.60	3.56	29.7	0.65	2	3	2,3	190
CMR59-55-202	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	40.40	4.04	32.3	0.79	2	1	1	164
CMR59-55-303	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	46.80	4.68	28.0	0.80	2	1	1	159
CMR59-55-323	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	35.60	3.56	26.0	0.84	2	1	1	132
CMR59-55-361	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	32.30	3.23	29.5	0.77	1	1	1,2	172
CMR59-55-396	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	32.30	3.23	29	0.73	2	3	1	158
CMR59-55-399	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	32.10	3.57	28.4	0.69	2	1	2	160
CMR59-55-403	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	31.40	3.14	25.0	0.79	2	1	1	147
CMR59-55-442	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	45.80	4.58	32.1	0.72	2	1	1,2	203
CMR59-55-453	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	28.60	2.86	29.1	0.64	1	1	2,3	207
CMR59-55-459	CMR50-73-6 x ระยะเวลา 11	31.40	3.14	30.1	0.76	2	1	2,3	152
CMR59-57-14	CMR50-73-6 x OMR29-20-118	44.50	4.45	23.4	0.69	2	4	1,2	231
CMR59-58-22	CMR51-04-42 x CM3299-15	39.20	4.36	29.0	0.73	1	4	1,2	156
CMR59-58-44	CMR51-04-42 x CM3299-15	31.10	3.11	28.0	0.65	2	4	1,2	203
CMR59-58-67	CMR51-04-42 x CM3299-15	39.30	3.93	31.3	0.72	2	1	1,2	189
CMR59-59-12	CM 3299-15 x ระยะเวลา 9	42.60	4.26	28.1	0.74	2	1	1	191
CMR59-59-21	CM 3299-15 x ระยะเวลา 9	43.40	4.34	27.5	0.71	2	1	1,3	210
CMR59-67-06	HB 80 x CM3299-15	29.80	2.98	29.5	0.83	2	1	2,3	159
CMR59-74-39	MCUB 23 x ระยะเวลา 90	34.30	3.43	30.3	0.76	2	1	1	175
CMR59-76-01	MCol 912 B x KU 50	29.00	2.90	34.0	0.76	1	2	1,2	154
CMR59-77-19	MCol 1752 x ระยะเวลา 11	29.00	2.90	34.0	0.63	2	4	1	218
CMR59-83-19	NANZHI 199 x ระยะเวลา 7	32.40	3.24	31.5	0.63	2	3	2,3	204
CMR59-84-11	NANZHI 199 x ระยะเวลา 9	34.70	3.47	26.9	0.74	1	1	2,3	192
CMR59-92-02	SC 5 x ระยะเวลา 5	35.40	3.54	23.8	0.80	1	4	2,3	142
CMR59-92-07	SC 5 x ระยะเวลา 5	42.00	4.20	26.8	0.83	2	1	1,2	141

Varieties/ Cultivars	Parents	Fresh root weight (kg/8 m ²)	Fresh root weight (kg/plant)	Starch conten t (%)	HI	Growt h from	Level of branching	Root form	Plant height (cm)
CMR59-92-47	SC 5 x ระยอง 5	36.00	3.60	24.5	0.78	1	3	2,3	144
CMR59-93-34	SC 5 x ระยอง 7	42.00	4.20	29.5	0.74	2	4	2,3	169
CMR59-114-	ระยอง 5 x KU 50	41.80	4.18	26.5	0.74	3	3	2,3	167
CMR59-115-01	ระยอง 7 x CM3299-15	32.00	3.20	34.0	0.66	2	4	1,2	190
CMR59-118-06	ระยอง 9 x SM2277-23	33.50	3.35	32.5	0.71	1	4	1	174
CMR59-118-10	ระยอง 9 x SM2277-23	28.60	2.86	34.0	0.70	1	1	1	166
CMR59-119-16	ระยอง 9 x KU 50	30.40	3.04	25.7	0.64	1	1	1,2	242
CMR59-129-38	OMR26-14-9 x ระยอง 5	33.40	3.34	27.7	0.74	2	4	2,3	168
CMR59-129-83	OMR26-14-9 x ระยอง 5	31.60	3.16	26.3	0.77	2	4	2	166
OMR59-03-08	CMR26-08-61	40.70	4.07	26.5	0.75	1	1	2	88
OMR59-03-11	CMR26-08-61	39.70	3.97	28.4	0.78	1	1	2,3	133
OMR59-03-28	CMR26-08-61	29.60	2.96	29.3	0.75	2	1	2,3	186
OMR59-03-38	CMR26-08-61	36.60	3.66	32.1	0.75	2	1	2,3	155
OMR59-13-17	CMR46-30-264	37.00	3.70	28.1	0.72	1	4	2,3	185
OMR59-13-27	CMR46-30-264	34.80	3.48	27.9	0.68	1	2	2,3	189
OMR59-15-15	CMR47-02-9	33.10	3.31	25.7	0.76	2	1	1	185
OMR59-20-21	CMR50-73-6	35.80	3.58	27.6	0.77	2,3	3	2	155
OMR59-33-16	OMR26-14-9	38.90	3.89	22.8	0.78	1	1	1,2	183
Rayong5		21.38	2.20	25.0	0.73	1	4	1	137
Rayong9		29.30	3.16	29.7	0.76	1	1	2	161

หมายเหตุ

Growth from

- 1 = ตั้งตรง
- 2 = ค่อนข้างตั้งตรง
- 3 = แผ่ขยาย

Level of branching

- 1 = ไม่แตกกิ่ง
- 2 = แตกกิ่งที่ระดับสูงใกล้ยอด
- 3 = แตกกิ่งที่ระดับต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของความสูง
- 4 = แตกกิ่งที่ระดับสูงกว่าครึ่งหนึ่งของความสูง

Root form

- 1 = รูปกรวย
- 2 = รูปกรวยแกมกระบอก
- 3 = รูปทรงกระบอก
- 4 = รูปกระสวย

9. สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

การคัดเลือกปีที่ 2 มันสำปะหลังชุดลูกผสม ปี 2559 ดำเนินการทดลองในปี 2560/2561 นำสายพันธุ์มันสำปะหลังที่คัดเลือกได้จากการคัดเลือกปีที่ 1 จำนวน 771 สายพันธุ์ ปลูกพันธุ์ละ 1 แถว ระยะปลูก 1x1 เมตร ปลูกพันธุ์ระยะยง 5 และพันธุ์ระยะยง 9 สลับทุก 25 แถว เพื่อเปรียบเทียบทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยะยง สามารถคัดเลือกมันสำปะหลังสายพันธุ์ดี ได้ 82 สายพันธุ์ สายพันธุ์ที่คัดเลือกไว้ให้ผลผลิตหัวสด 2.86-4.68 กิโลกรัมต่อต้น มีปริมาณแป้งในหัวสด 22.8-34.0 เปอร์เซ็นต์ และดัชนีการเก็บเกี่ยว 0.59-0.84 ในขณะที่พันธุ์ระยะยง 5 ให้ผลผลิตหัวสด 2.20 กิโลกรัมต่อต้น มีปริมาณแป้งในหัวสด 25.0 เปอร์เซ็นต์ และค่าดัชนีเก็บเกี่ยว 0.73 ส่วนพันธุ์ระยะยง 9 ให้ผลผลิตหัวสด 3.16 กิโลกรัมต่อต้น มีปริมาณแป้งในหัวสด 29.7 เปอร์เซ็นต์ และดัชนีเก็บเกี่ยว 0.76

10. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

นำพันธุ์ที่คัดเลือกได้เข้าเปรียบเทียบเบื้องต้นพันธุ์มันสำปะหลัง ในปี 2561/62 ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อไปของการปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลัง

11. คำขอขอบคุณ (ถ้ามี) -

12. เอกสารอ้างอิง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2558 . สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปี 2557.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 215 หน้า.

13. ภาคผนวก :-